

Műhelybeszélgetés és kiállítás megnyitó
a Táj Nemzetközi Napja alkalmából
az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalában
2018. október 17-én

Az Európai Táj Egyezmény aktualitásai
Balczó Bertalan

elnök, Európai Táj Egyezmény Nemzeti Koordinációs Munkacsoport, AM

Az előadás tartalmi összefoglalója

A Táj Nemzetközi Napja

Az Európa Tanács kezdeményezésére október 20-át 2017-től *A Táj Nemzetközi Napjaként* ünnepelhetjük Európa-szerte. Hazánk tavaly csatlakozott a kezdeményezéshez, közel egy évvel ezelőtt Dr. Rácz András az Európai Táj Egyezményt kihirdető törvény elfogadásának 10 éves évfordulója alkalmából jelentette be a nemzetközi jeles nap életre hívását.

Az európai tájak minősége és sokfélesége közös érték. A tájak elengedhetetlen összetevői az emberek környezetének, kifejezik közös kulturális és természeti örökségük sokféleségét, és identitásuk alapját képezik.

A Táj Nemzetközi Napja 2018. évi mottója

Az Európa Tanács Európai Táj Egyezmény végrehajtásának segítésére 2018. október 3-5. között Olaszországban tartotta 21. tematikus műhelykonferenciáját, amely ez alkalommal a *Táj és oktatás* témaköreit vizsgálta. Ez a műhelytalálkozó egy üzenetet fogalmazott meg az Egyezményhez csatlakozott országok felé *A Táj Nemzetközi Napja* alkalmából, a konferencia témájából adódóan a tájhoz és oktatáshoz kapcsolódó tartalommal.

A jeles nap 2018-ban azokra az „iskolai és egyetemi kurzusokra” hívja fel a figyelmet, amelyek az adott szakterületen a tájak értékeit, valamint a tájak védelmével, kezelésével és tervezésével összefüggő kérdéseket vizsgálják. (Európai Táj Egyezmény 6. Cikk)

Az Európa Tanács kéri az önkormányzatokat, a hatóságokat és mindazon érdeklődőket, akik a táj ügyét fontosnak tartják, csatlakozzanak a jeles nap szellemiségéhez.

Az Európai Táj Egyezményt módosító Jegyzőkönyv

A táj ügyének fontosságát azonban nem csak az európai országokban kell hatékonyan képviselni, a táj változása az egész világon felgyorsulni látszódik. Ezt felismerve az Európa Tanács Strasbourgban 2016. augusztus 1-jén aláírásra megnyitott új Jegyzőkönyve a tájakat elsőként és átfogóan középpontba állító nemzetközi egyezmény területi hatályát terjeszti ki, megnyitva azt nem-európai államok részére és az Európai Unió felé. Ezzel összefüggésben megváltozik az alapegyezmény neve: „Az Európa Tanács Táj Egyezménye”.

2018. augusztus 1-én lejárt az a két éves időszak, amíg a Részes felek kifogást emelhettek a Jegyzőkönyv hatálybalépése ellen. Jelenleg a Jegyzőkönyv hatálybalépéséhez már csak egy ország ratifikálása hiányzik. A Jegyzőkönyv tehát még nem lépett hatályba.

Az Országgyűlés hazánk hallgatólagos egyetértését megerősítve 2018. október 2-án fogadta el az *Európai Táj Egyezményt módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről és a Firenzében, 2000. október 20-án kelt, az Európai Táj Egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi CXI. törvény módosításáról szóló 2018. évi LIX. törvényt*. Ezzel az Országgyűlés felhatalmazást adott a Jegyzőkönyv kötelező hatályának elismerésére, valamint a törvény hazai végrehajtásának felelősségi körében az oktatásért felelős miniszter nevesítéséhez is.

A Jegyzőkönyv hazai hatálybalépésének naptári napját – majd a nemzetközi hatálybalépés ismeretében – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

Magyar Tájdíj 2019

2018. február hónapban az FM egyetértésben a kulturális örökség védelméért felelős miniszterrel, együttműködve a területfejlesztésért felelős miniszterrel és a területrendezésért felelős miniszterrel pályázatot írt ki a Magyar Tájdíj (2019) elnyerésére és az Európa Tanács Táj Díjára (2019) történő felterjesztésre. Határidőre három pályázati dokumentáció érkezett be.

A pályázatok elbírálása összetett folyamat, amely jelenleg is tart még. A pályázatok számának növekedése a hazai tájak iránti cselekvési szándékot jelzi számunkra a helyi közösségek részéről. Bár a három pályázat teljesen különböző szemszögből közelít a táji adottságok megőrzéséhez és a térség fenntartható fejlesztéséhez, mindegyikben megtalálható a másoknak is átadható példaértékű gyakorlat. Arra biztatom mindegyik pályázót, hogy a pályaművekben bemutatott kezdeményezéseiket folytassák, lehetőségeikhez képest fejlesszék tovább, függetlenül a pályázat eredményétől!

A két szakmai panel

A műhelybeszélgetés következő témája a végrehajtásához kapcsolódó hazai feladatok, különös tekintettel két témakörre: a Nemzeti Tájstratégia megvalósítása és az új településképi szabályozás tájvédelmi vonatkozásai. A résztvevőknek eredményes szakmai beszélgetést kívánok!

Budapest, 2018. október 17.